

Nr 42.

*Utlåtande i anledning av väckta motioner om ersättning åt
G. Karlström på grund av olycksfall i arbete.*

(5:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Ernst Hjalmar Nilsson* och *Edin* (I: 99) och den andra inom andra kammaren av herr *Kärrlander m. fl.* (II: 125), har hemställts, att riksdagen må bevilja *Gustav Karlström*, *Långsele*, ersättning i anledning av honom den 5 oktober 1949 övergånet olycksfall med belopp, som skulle ha utgått, därest lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete varit tillämplig å olycksfallet.

I motionerna upplyses bland annat

att Karlström, som är född år 1911, under plöjning med sin gummihjuls-traktor för grannen *Gunnar Jakobssons* räkning den 5 oktober 1949 genom olycksfall fått sitt huvud överkört av ett traktorhjul och därvid erhållit brott på ansiktsben, vanställt ansiktet och fått synen på vänstra ögat förstörd;

att Karlström enligt läkarintyg till följd av olycksfallet blivit oförmögen att utföra mera krävande arbete och att nämnda oförmåga torde bli bestående;

att Karlström före olycksfallet bedrev eget jordbruk å en gård omfattande 8 tunnland åker och 2 tunnland äng samt vid sidan därav annat förvärvsarbete som bland annat träarbetare och byggnadssnickare;

att Karlström, som tidigare hållit en häst på sin gård hösten 1948 försålt denna och i maj 1949 i stället inköpt en traktor;

att traktorköpet, som skett utan statligt bidrag, ägt rum efter ekonomiska överväganden, därvid detsamma med hänsyn till hans sammanlagda inkomster av jordbruket och annan verksamhet framstått som överkomligt;

att Karlström icke utfört någon legokörning med traktorn förrän vid olyckstillfället, då han övertalats därtill av *Jakobsson*;

att någon ersättning icke avtalats före plöjningen men att *Jakobsson* sagt sig förutsätta, att vanlig timersättning, 12 kronor, skulle utgå, därvid *Karlström* skulle bestrida alla kostnader för motorbränsle, reparationer, körning till och från arbetsplatsen m. m.;

att riks-försäkringsanstalten efter ansökan av *Karlström* genom beslut den 3 november 1949 förklarar ersättning enligt olycksfallsförsäkringslagen

icke kunna utgå i anledning av olycksfallet, enär Karlström med avseende å det arbete, i vilket olycksfallet inträffat, måste anses såsom självständig företagare;

att försäkringsrådet på besvär av Karlström icke funnit skäl göra ändring i riksförsäkringsanstaltens beslut;

samt att anstalten på förfrågan anfört, att Karlström av anstalten ansetts bedriva rörelse med den honom tillhöriga traktorn, enär hans jordbruk med hänsyn till dess ringa omfattning icke ansetts kunna motivera innehavet av traktor.

Riksförsäkringsanstaltens sist angivna uppfattning har utförligt bemötts av motionärerna. Beträffande deras argumentering får utskottet hänvisa till motionen II: 125.

Utskottet. Vid sin prövning av den föreliggande ersättningsfrågan har utskottet av principiella skäl funnit sig förhindrat tillstyrka åtgärder i motionernas syfte. Ett bifall till motionerna skulle nämligen innebära, att i begreppet självständig företagare inlades en annan innebörd än den, som detta begrepp enligt stadgad administrativ praxis erhållit vid handläggning av hithörande ärenden inom riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet. Huruvida lagstiftningen på förevarande område kan anses vara i behov av översyn utgör ett spörsmål, som från utskottets sida i detta sammanhang lämnas öppet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 99 och II: 125 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 4 mars 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Karl Andersson, Iwar Anderson, Näs-
gård, fröken Andersson, herrar Leander, Gillström, Eric Ericson, Pålsson,
Näsström, Sundelin, Bergh, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Ragnar
Persson och Söderquist; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malm-
borg i Skövde, Bergström, Svensson i Grönvik, Andersson i Malmö, Boman
i Kieryd, Mårtensson i Uddevalla, Lindholm, Rubbestad, Eriksson i
Sandby, Staxäng, Bergstrand, Hoppe och Wedén.
